

Fagligt selskab for
hygiejnesygeplejersker
Temadag den 31.5 2022

**BORGERE MED RESISTENTE
MIKROORGANISMER I PRIMÆRSEKTOREN**

 REGION NORDJYLLAND
- i gode hænder

BAGGRUND

- Hygiejnesygeplejerske Birgitte Pedersen
- Ansat i Infektionshygiejnen, Region Nordjylland siden 2000
- Jeg har arbejdet med hygiejne i primærsektoren siden 2009
 - Vi er nu i alt 4 hygiejnesygeplejersker, der arbejder med i kommunerne i RN
- Udlånt på fuldtid til Aalborg kommune siden 2016
 - Udover mig, er der i Aalborg kommune endnu en fuldtidshygiejnesygeplejerske fra RN og to fuldtids sundheds/udviklingskonsulenter fra kommunen.
- Mit arbejdsfelt dækker lige nu handicapområdet, udsatte børn og familier, daginstitutioner, skoler, træningsområdet...

HVOR ER VI NÅET TIL I REGION NORDJYLLAND?

- På alle plejehjem, i hjemmeplejen, på de fleste botilbud og i nogle børnehaver er der hygiejnekontaktpersoner, som er uddannet af hygiejnesygeplejerskerne.
- Der er udarbejdet fælles hygiejnehåndbøger til alle kommunerne i RN.
- Ved behov udarbejdes der andet materiale i samarbejde med den enkelte kommune.
- Der laves gennemgange alle steder, hvor det ønskes
- I forbindelse med besøg af STPS laves der altid en hygiejnegennemgang.
- Der undervises og undervises....

HYGIEJNEHÅNDBØGER I AALBORG KOMMUNE

- Hygiejnehåndbogen for børn og unge området findes på intranettet.
- Den er udarbejdet efter Sundhedsstyrelses "[Hygiejne i daginstitutioner](#)", samt "[Smitsomme sygdomme for børn og unge](#)"
- Hygiejnehåndbogen for voksenområdet findes på internettet <https://instrukser.aalborg.dk/hygiejnehaandbog>

HYGIEJNEHÅNDBOGEN FOR VOKSNE

- Hygiejnehåndbogen er udarbejdet på baggrund af de Nationale infektionshygiejniske retningslinjer og vejledninger fra Sundhedsstyrelsen
- I primær arbejdes især med NIR om generelle forholdsregler, om de supplerende forholdsregler og plejehjem, bo- og opholdssteder samt SST vejledninger om CPO og MRSA

FOREBYGGELSE AF SMITTESPREDNING BYGGER PÅ 5 PRINCIPPER OM GENEREL INFEKTIONSHYGIJNE

- Efterledes nedenstående punkter er vi rigtig langt i forebyggelse af smitte også med resistente mikroorganismer
 - Håndhygiejne
 - Brug af arbejdsdragt (eller tøj der bruges på arbejde)
 - Brug af værnemidler
 - Adskillelse af rent og urent
 - Håndtering af affald og vasketøj

MULTIRESISTENTE MIKROORGANISMER PÅ HOSPITAL

- CPO- Isolation
- MRSA- Isolation indtil der er 3 hold negative podninger fra næse, svælg og perineum taget med en uges mellemrum
- ESBL- Specielle typer isoleres (genta og cipro)
- VRE- Isolation

MULTIRESISTENTE MIKROORGANISMER I PRIMÆR

- OBS borgeren må IKKE isoleres udenfor hospitalet, uanset smitte med multiresistent mikroorganisme
- I primær forebygges smittespredning af de generelle og supplerende forholdsregler
- CPO- Supplerende forholdsregler
- MRSA- Supplerende forholdsregler, indtil 3 hold negative podninger fra næse, svælg og perineum, taget med en uges mellemrum
- ESBL- de generelle forholdsregler følges
- VRE- de generelle forholdsregler følges

NIR SUPPLERENDE FORHOLDSREGLER VED RESISTENTE MIKROORGANISMER PÅ PLEJEHJEM, BOTILBUD MM

- Personalet skal efterleve de generelle infektionshygiejniske retningslinjer for forebyggelse af kontaktsmitte
 - Anvende engangshandsker og engangsforklæde/engangsovertrækskittel ved håndtering af borgernes udskillelser, ved nedre toilet...
 - Hvis multiresistente mikroorganismer er påvist i ekspektorat og der er symptomer på luftvejsinfektion anvendes maske og øjenbeskyttelse inden for 1 meter
- Borgeren skal have eget bad
- Personlig pleje og toiletbesøg bør kun forgå i borgers bolig
- Bolig, bad og toilet rengøres dagligt, med ekstra vægt på rengøring af toilet og kontaktpunkter

- Spild af urin, afføring o.a. tørres straks op og området rengøres + evt. desinfektion
- Undertøj, håndklæder og sengetøj vaskes ved 80 grader
- Borgeren er IKKE isoleret og kan altid forlade egen bolig, men bør opfordres til:
 - At udføre håndhygiejne
 - At have rent tøj og rene forbindinger på
 - Ikke at benytte buffet eller anden selvbetjent madordning

NIR SUPPLERENDE FORHOLDSREGLER VED RESISTENTE MIKROORGANISMER I EGET HJEM

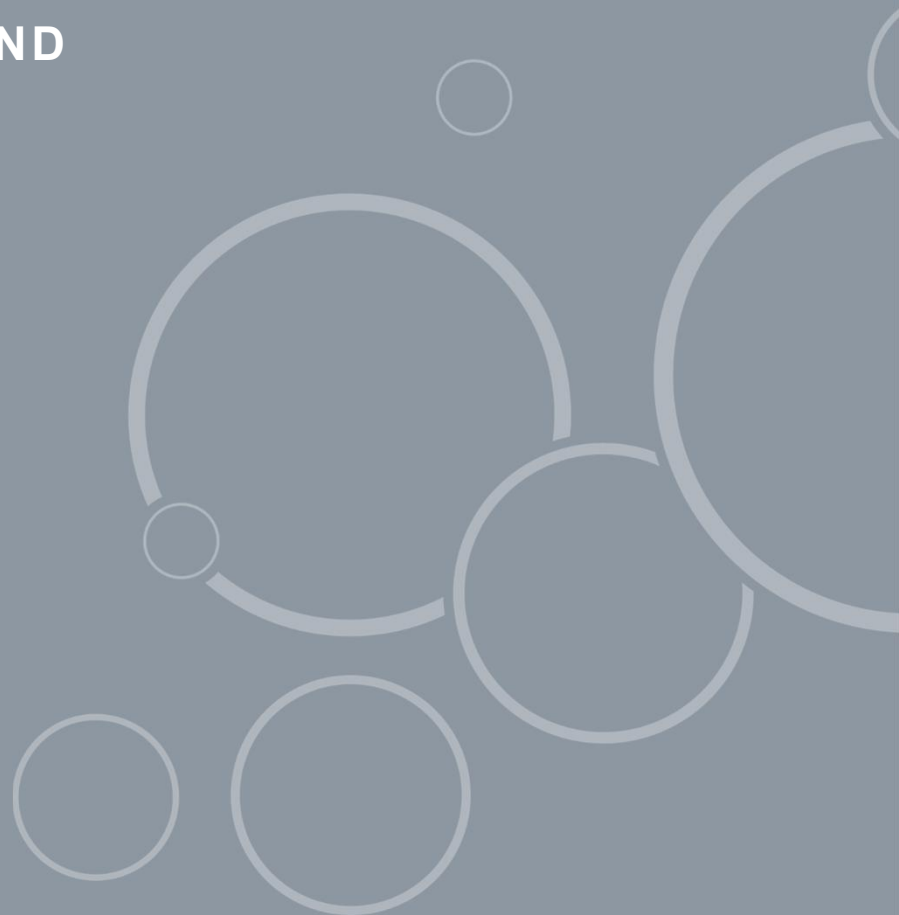
- Samme som ovenstående bortset fra
 - Boligen rengøres med passende intervaller, toiletfaciliter rengøres dagligt og ved synlig forurening

LOKALE INSTRUKSER I REGION NORDJYLLAND

- Så vidt som muligt følges anbefalingerne i NIR om smitsomme sygdomme i vores lokale instrukser til personalet.

LOKALE INSTRUKSER I REGION NORDJYLLAND

- Samtidig er vi også nødt til at tænke forholdsreglerne ind i den kontekst, som en kommune er.
 - Få borgere får bevilliget daglig rengøring af toilet og bad i eget hjem i længere tid
 - Måske bevilliges der rengøring x 2 ugentligt ved MRSA
 - Det er ikke altid muligt at tørre urin/afføring op straks
 - Det er heller ikke altid, det fine uld undertøj vaskes på 80 grader
 - Ikke alle personalegrupper bruger arbejdstøj
 - Der findes ikke altid de korrekt værnemidler eller ingen ved, hvor de er.

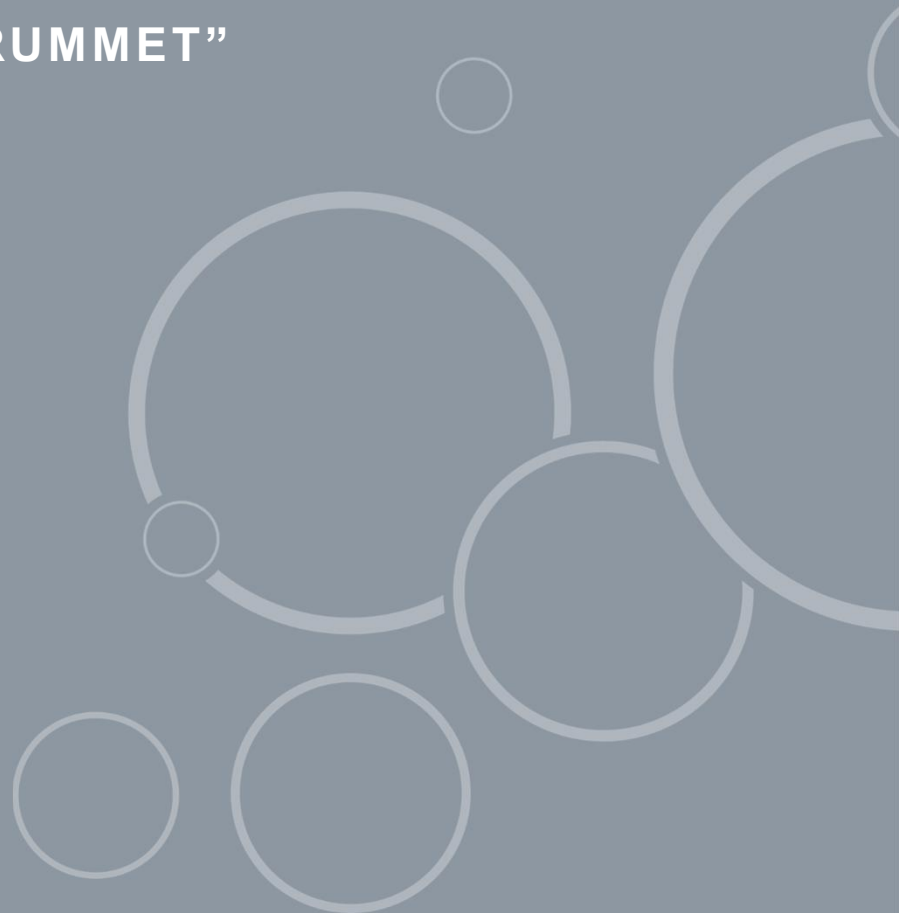

OPBEVARING AF VÆRNEMIDLER

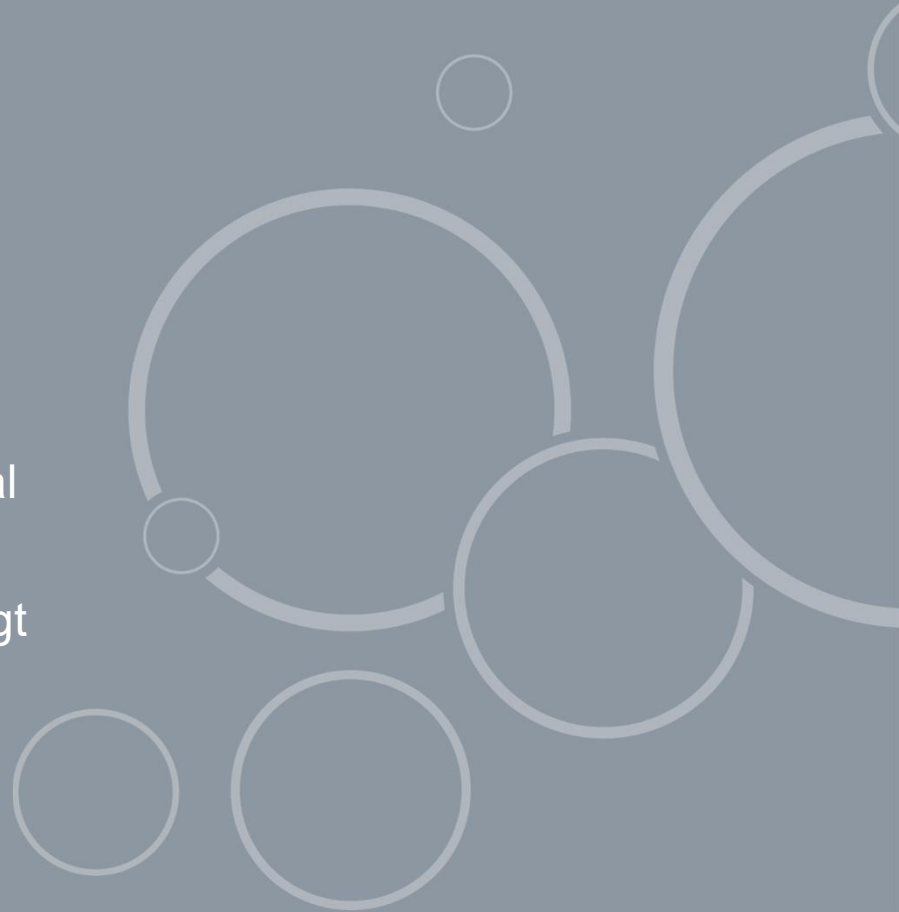

OPBEVARING AF T-SHIRT I "OMKLÆDNINGSRUMMET"

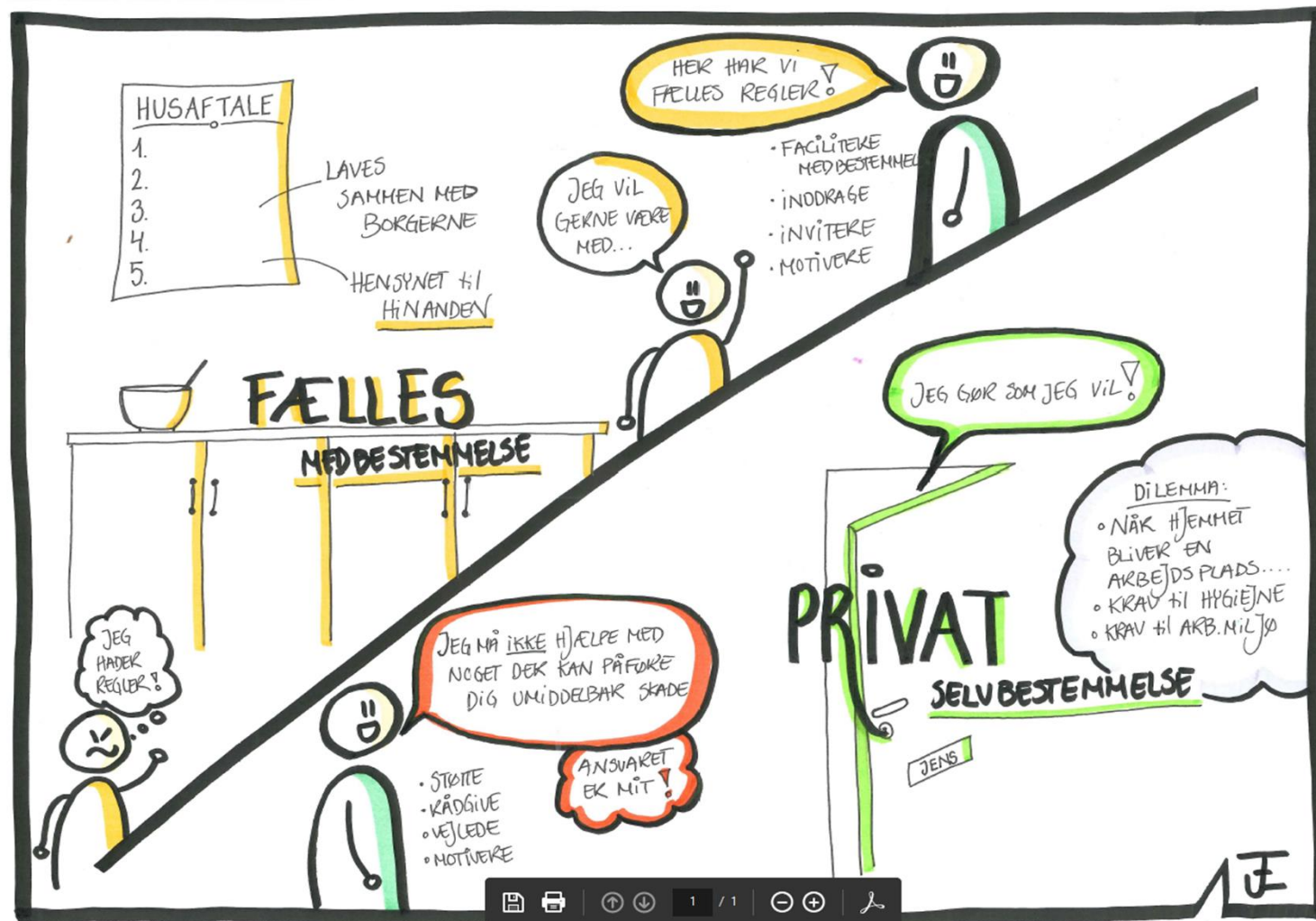

BOLIGEN ER BORGERENS

- Det betyder, at uanset om borgeren bor på plejehjem, i botilbud eller i egen bolig, så er vi gæster
- Borgeren bestemmer, om der skal hænges håndsprit/håndsæbe/engangspapirhåndklæder op på væggen
- Vi kan ikke bestemme, hvor og hvordan værnemidler skal opbevares
- Vi kan ikke tørre alle kontaktflader af med sprit/klor dagligt
- Affaldshåndtering er borgerens problem (hjemmeplejen)
- Håndtering af vasketøj er ofte også borgerens problem (hjemmeplejen)

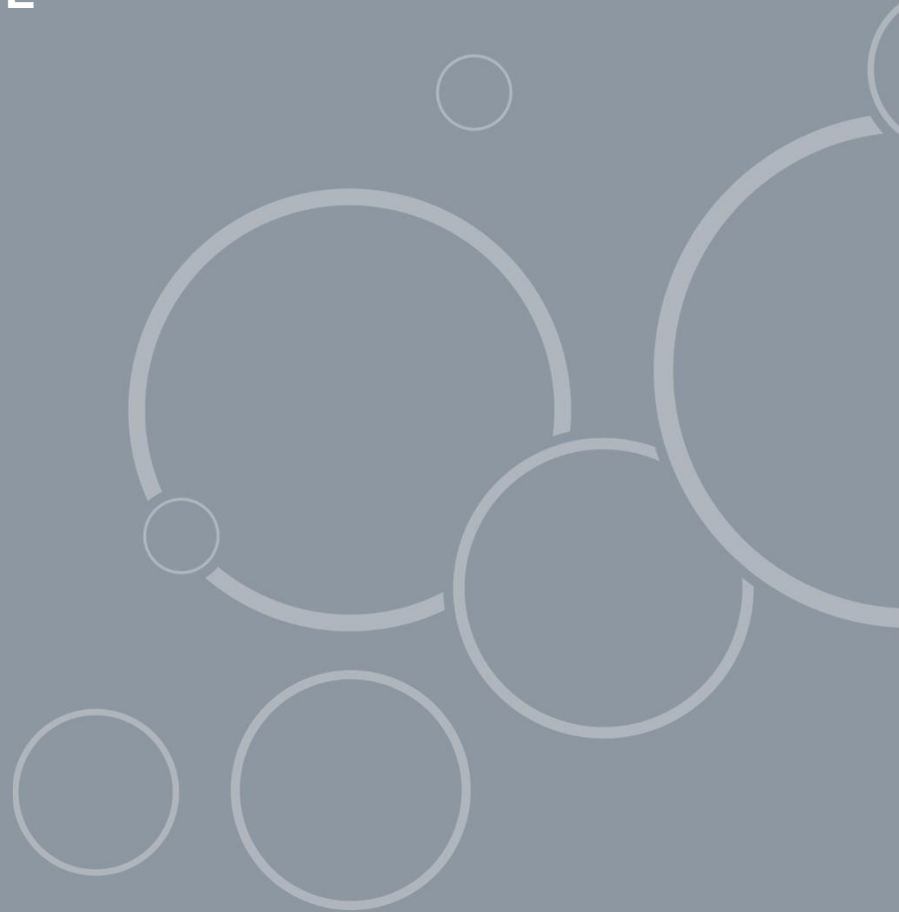

Borgerens bolig er borgerens og vi er gæster

DET BETYDER, AT PERSONALET SKAL TÆNKE KREATIVT

- Kan jeg selv medbring håndsæbe, håndsprit og håndklæder?
- Kan jeg indkøbe T-shirts eller arbejdstøj?
- Måske kan vi få en hylde til værnemidler i et skab, eller måske kan værnemidlerne opbevares i en lukket kasse
- I nogle tilfælde skal værnemidlerne medbringes til hvert besøg
- Kan vi nøjes med at gøre rent i stedet for at desinficere?
- SKAL vi altid følge NIR?

ET EKSEMPEL PÅ EN LOKAL INSTRUKS

- CPO her følger vi NIR

Nyheder
Sundhedsfaglige instrukser
Sundhedsfaglige procedurer
Hygiejnepolitik i Aalborg Kommune
Hygiejnehåndbog
> Generelt
▼ Smitsomme sygdomme
• Udbrudshåndtering af smitsom sygdom på plejecentre og lignende institutioner
• COVID-19
• Rengøring COVID-19
• Rengøring og desinfektion af iPad/telefoner ved mistanke om COVID-19
• MRSA
• MRSA hos sundhedspersonale
• Clostridium difficile med binært toksin
• CPO
• ESBL, VRE og Pseudomonas Aeruginosa
• Tuberkulose
• Norovirus (Roskildesyge)
• Influenza

CPO

Infektioner med carbapenemase- producerende organismer (CPO) kan medføre alvorlig sygdom hos især syge og svækkede.

CPO omfatter i denne sammenhæng

- Tarmbakterierne: E-coli. Klebsiella pseudomonas.
- Miljøbakterierne: Pseudomonas aeruginosa og Acinetobacter spp.

For tarmbakterierne gælder, at smitte ofte fører til en rask bærertilstand i tarmen, hvor tarmbakterier med CPO bliver en del af den normale tarmflora.

For miljøbakterierne gælder, at de kan føre til en rask bærertilstand i svælget, på huden og sjældnere i tarmen. Bærertilstanden er ofte relateret til fremmedlegemer (kateter, ventflon, cvk mv.).

Både tarm- og miljøbakterier kan leve i flere måneder i miljøet (fx i afløb og på udstyr inkl. hjælpemidler).

Instruksen er udarbejdet ud fra Vejledning om forebyggelse af spredning af CPO, Sundhedsstyrelsens 2018, som er skrevet i tilslutning til bekendtgørelsen nr. 266 om håndtering af infektioner. Forholdsreglerne i instruksen skal derfor følges.

[Fold alle punkter ud](#) [Print alle punkter](#)

- + Symptomer
- + Smittemåde
- + Forholdsregler
- + Rengøring ved fraflytning af bolig på plejehjem og bosted
- + Hjælpemidler

Kontakt

Birgitte Pedersen
Tlf.: 9766 5014
[Send besked](#)

Ikræfttrædelse

1. september 2020

Udarbejdet af Hygiejneenheden i Aalborg Kommune

Jytte Olsen
Sinne Glinvad Madsen
Lisbet Trap-Jensen Torp
Anette Jensen
Birgitte Pedersen

Godkendt af

De interne hygiejneudvalg
i Ældre og Sundhed og
Handicapafdelingen

Kontakt

Anette Jensen
Tlf: 9766 0649
aen-aeh@aalborg.dk

Birgitte Pedersen
Tlf: 9766 5014
bip-aeh@aalborg.dk

Ansvarlig for revision

Hygiejneenheden
i Aalborg kommune

- MRSA
- MRSA hos sundhedspersonale
- Clostridium difficile med binært toksin

• CPO

- ESBL, VRE og Pseudomonas Aeruginosa
- Tuberkulose
- Norovirus (Roskildesyge)
- Influenza
- Hepatitis B & C samt HIV
- Meningokoksygdom (Smitsom meningitis)
- Fnaf
- Lus (hovedlus, fladlus og kropslus)

› Smitsomme sygdomme og gravide medarbejdere

› Andre infektionssygdomme

Samarbejdsmodel

Beredskab og alarmering

Vejledninger

Instruktionsvideoer om hjælpemidler

COVID-19 landingpage

Socialfaglige instrukser

Materialer til oplæring

[Fold alle punkter ud](#) [Print alle punkter](#)

+ Symptomer

+ Smittemåde

— Forholdregler

I primærsektoren må borgere med smitsom sygdom ikke isoleres, som under indlæggelse på hospitalet. Borgeren må frit deltage i sociale aktiviteter og genoptræning.

Ved pleje, undersøgelse og behandling skal der, uanset om borgeren har infektion, eller er rask smittebærer med CPO tages specielle forholdsregler. Da bærertilstanden for de fleste borgere er livslang, ophæves forholdsreglerne kun efter aftale med egen læge og/eller hygiejnesygeplejersken.

Værnemidler

Ved direkte kontakt med borgeren, borgerens udskillelser, snavsetøj og udstyr/inventar samt ved rengøring (inkl. sengeredning) anvendes handsker og plastforklæde eller langærmet engangsovertrækskittel over arbejdsdragten.

Hvis borgeren har luftvejsinfektion med påvist CPO anvendes mundbind inden for en meters afstand fra borgeren.

Ved sugning af en borger med påvist CPO i luftvejene skal der anvendes handsker, mundbind, visir og langærmet engangskittel.

Håndhygiejne

Hånddesinfektion (min. 30 sek.) efter direkte kontakt med borgeren eller kontaktoverflader og altid når boligen forlades.

Borgeren og besøgende skal informeres om vigtigheden af håndhygiejne og ved behov instrueres i udførelse af håndhygiejne.

Service

Borgeren må få serveret mad på almindeligt service. Snavset service håndteres med handsker på. Service kommes direkte i opvaskemaskine.

Tøjvask

Kontakt

Anette Jensen
Tlf. 9766 0649
aejn-ah@aalborg.dk

Birgitte Pedersen
Tlf. 9766 5014
bip-ah@aalborg.dk

Ansvarlig for revision

Hygiejneenheden
i Aalborg kommune

Næste revision

September 2022

[COVID-19 landingpage](#)[Socialfaglige instrukser](#)[Materialesamling til oplæring](#)

Snavset service håndteres med handsker på.
Service kommer direkte i opvaskemaskine.

Tøjvask

Borgernes undertøj og håndklæder skiftes dagligt.
Sengelinned skiftes med fast interval og ved synlig forurening. Ved vask i fælles vaskemaskiner vaskes borgerens tøj vaskes separat fra de øvrige borgers tøj.

Sengetøj, undertøj, håndklæder og lign. vaskes ved 90° C.
Tøjvask i fælles vaskemaskiner ved lavere temperatur efterfølges af en tom 90° C vask.

Affald

Håndteres som almindelig dagrenovation med mindre end det er stikkende, skærende eller dryppende, hvor det kasseres i en lukket pose som kliniske risiko affald.

Drænposer, der ikke kan tømmes, bortskaffes som klinisk risikoaffald.

Medicinsk udstyr og hjælpemidler

Skal så vidt muligt være borgerbundne og kan ikke anvendes til andre borgere, med mindre end det kan rengøres og desinficeres.

Daglig rengøring på plejehjem og botilbud.

Vandrette flader i boligen (fx seng, sengebord, vindueskarme) inkl. gulvask, samt bad/toilet rengøres med almindelige rengøringsmidler.

Tæpper og møbler af stof støvsuges med borgerbunden støvsuger med HEPA filter. Støvsugerpose og filter skiftes efter leverandørens anvisning.

Efter rengøring desinficeres kontaktpunkter fx håndtag, sengehest, vandhaner m.m. med ethanolsprit 70-85 % til overfladedesinfektion. Spande og andet rengøringsudstyr, der har været anvendt i boligen rengøres og desinficeres.

I stedet for brug af desinfektionsmidler kan Mobiwatc anvendes. se hvordan i afsnittet om mobiwatc under generelt.

Rengøring i hjemmet

Der gøres rent som vanligt, men det bør dagligt sikres at kontaktpunkter, toilet og bad er rent. Fuld oplysning om...

hvordan i altsnitet om mobilwatch under generelt.

Rengøring i hjemmet

Der gøres rent som vanligt, men det bør dagligt sikres at kontaktpunkter, toilet og bad er synligt rent. Evt. spild tørres op og desinficeres med ethanolsprit 70-85 % til overfladedesinfektion.

Transport

Ved bestilling af fælles sygetransport og taxa, må der ikke informeres om, at borgeren har CPO.

Borgere med CPO kan benytte transport sammen med andre borgere, hvis nedenstående er opfyldt:

- Sår skal være dækket af en tætsluttende ren og tør forbindelse
- Borgeren skal være iført rent tøj
- Kørestolen skal være rengjort og desinficeret på kontaktflader
- Borgeren skal udføre hånddesinfektion inden transporten
- Hvis borgeren har luftvejsinfektion med CPO, skal borgeren transporteres alene og bære mundbind.

Ved bestilling af ambulance informeres om, at hvor der er behov for forflytninger eller behandlingsopgaver, skal ambulancepersonalet anvende værnemidler.

Langærmet engangsovertrækskittel/plastforklæde er ikke nødvendig ved almindelig båretransport, hvor der ikke er direkte kontakt med borgeren.

[Print dette punkt](#)

Rengøring ved fraflytning af bolig på plejehjem og bosted

Hjælpe midler

Del indhold

ET ANDET EKSEMPEL

- ESBL/VRE her følges NIR ikke, kun de generelle infektionshygiejniske forholdsregler

Nyheder
Sundhedsfaglige instrukser
Sundhedsfaglige procedurer
Hygiejnepolitik i Aalborg Kommune
Hygiejnehåndbog
> Generelt
▼ Smitsomme sygdomme
• Udbrudshåndtering af smitsom sygdom på plejecentre og lignende institutioner
• COVID-19
• Rengøring COVID-19
• Rengøring og desinfektion af Ipad/telefoner ved mistanke om COVID-19
• MRSA
• MRSA hos sundhedspersonale
• Clostridium difficile med binært toksin
• CPO
• ESBL, VRE og Pseudomonas Aeruginosa

ESBL og VRE

Formål
At forebygge smittespredning til borgere og personale med ESBL og VRE.

[Fold alle punkter ud](#) [Print alle punkter](#)

- + Generelt
- + Symptomer
- + Sygdomsperiode
- + Smitemåde
- Forholdsregler

Forholdsreglerne for ESBL og VRE er ens, hvorfor de beskrives i samme retningslinje.

For både ESBL og VRE er det de generelle smitteforebyggende forholdsregler, som skal overholdes. Dette gælder både når borgeren er bærer af eller har en infektion med ESBL eller VRE.

Forholdsregler

Isolation

Da plejehjem, midlertidige pladser, botilbud og lign. betragtes som borgers hjem, må borgeren ikke isoleres, heller ikke selvom borgeren har været isoleret på hospitalet

Håndhygiejne

Ikrafttrædelse

1. september 2020

Udarbejdet af Hygiejneenheden i Aalborg Kommune

Jytte Olsen
Sinne Glinvad Madsen
Lisbet Trap-Jensen Torp
Anette Jensen
Birgitte Pedersen

Godkendt af

De interne hygiejneudvalg
i Ældre og Sundhed og
Handicapafdelingen

Kontakt

Anette Jensen
Tlf. 9766 0649
aejn-aeh@aalborg.dk

Birgitte Pedersen
Tlf. 9766 5014
bip-aeh@aalborg.dk

Ansvarlig for revision

Hygiejneenheden
i Aalborg kommune

Næste revision

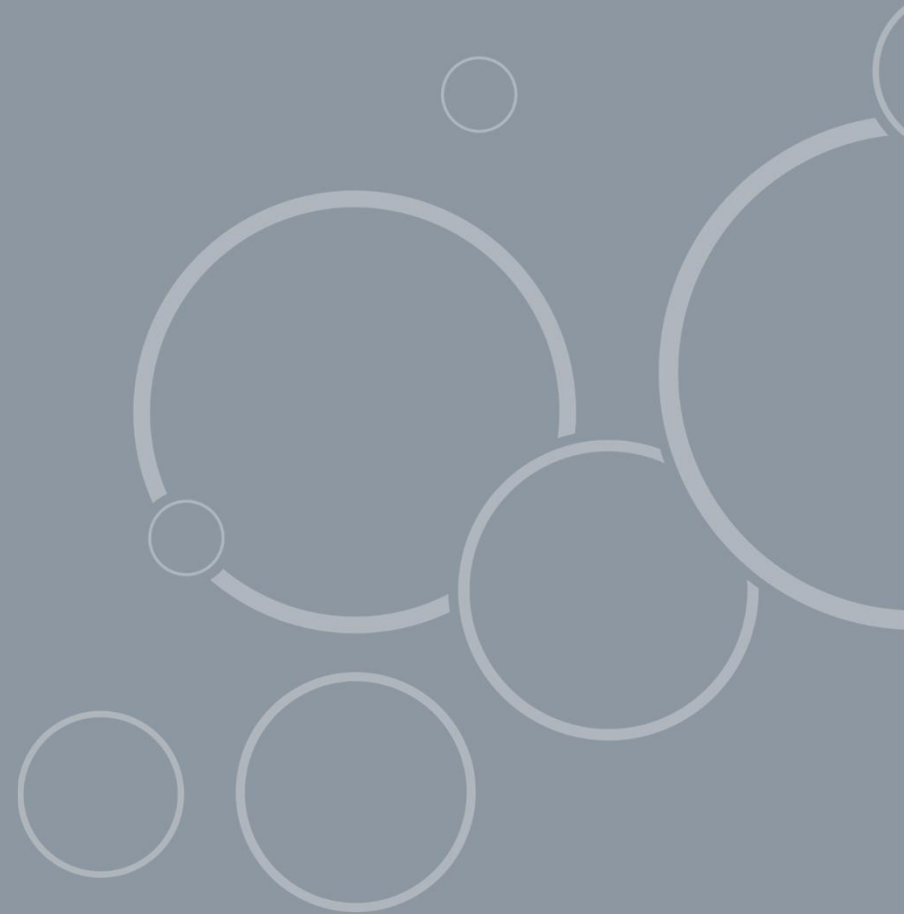
FORTIDEN I KOMMUNERNE I RN

- For år tilbage lød det ” Det er ikke er sygehus”, ”Slap lige lidt af, vi skal jo alle have bakterier”, ”Det er borgerens egne bakterier”.
- Der var håndsmykker alle vegne.
- Alt tøj fra borgerne blev vasket sammen på 40 grader.
- Plastforklæder blev kun anvendt, hvis borgeren havde diarre.
- Hvis der var en borger med en resistent mikroorganisme blev maden serveret på paptallerken og der blev brugt lange handsker og plastfutter. Personalet var virkelig nervøse over kontakten med borgeren.
- Den mest kendte resistente mikroorganisme var MRSA, som ingen rigtigt vidste, hvad var, ”det er vist noget i blodet”.

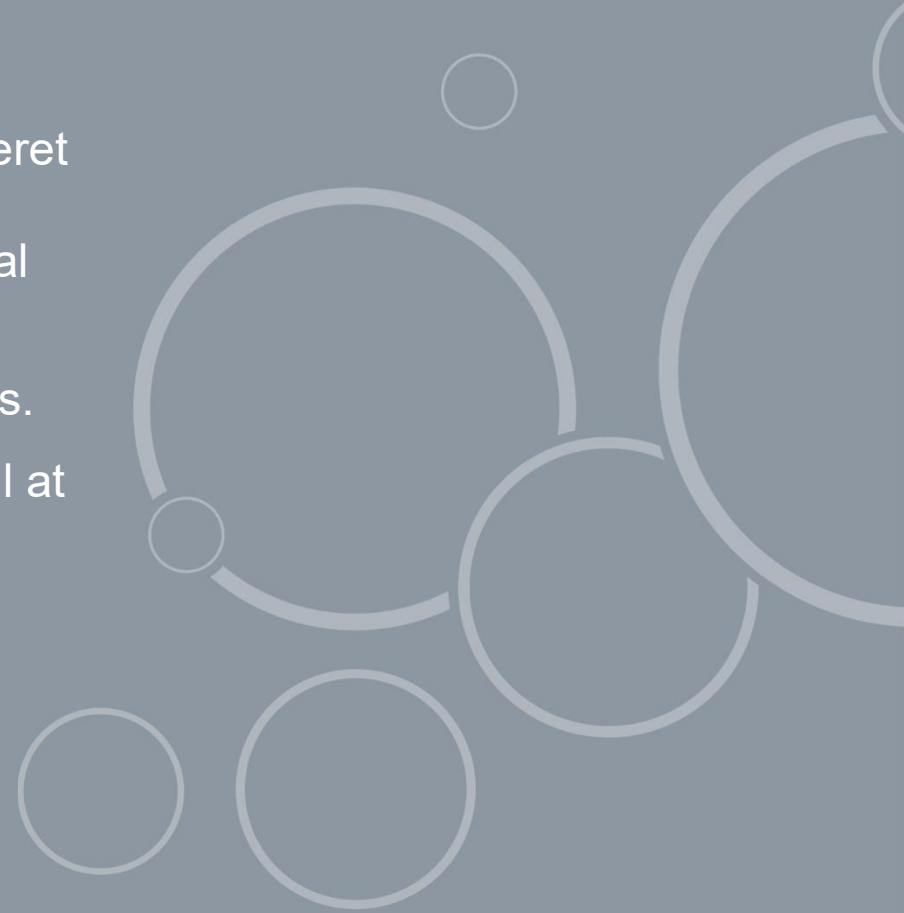
NUTIDEN I RN

- Udover de 4 hygiejnesygeplejersker, som dækker hele primær området i RN, findes der også et antibiotikaresistensteam, Det består af tre hygiejnesygeplejersker og en læge fra klinisk mikrobiologiske Afdeling
- Antibiotikaresistensteamet rådgiver både personalet hospitaler og i primær samt borgerne

- Det betyder, at plejehjem og hjemmeplejen bliver informeret om, at der udskrives en borger fra hospitalet med en resistent mikroorganisme og hvilke forholdsregler der skal følges.
- Der henvises til de lokale retningslinjer, ikke til hospitalets.
- Hygiejnesygeplejerskerne i primærområdet er altid klar til at vejlede og undervise i de generelle og specielle forholdsregler for de enkelte resistente mikroorganismer
- Vi arbejder aktivt på at gøre det nemt, at gøre det rigtige

Generelle infektionshygiejniske forholdsregler

INGEN SMYKKE

- RINGE
- URE
- ARMBÅND
- LANGE HALSKÆDER

HÅND-HYGIJNE

- KORTKLIPPETE
- 1/2 NAGLESMYKKE
- 1/2 NAGLELAK
- 1/2 KUNSTIGE NAGLE

EFTER HÅNDVASK NÅR HÆNDER HAR BÆRER:

- BLOD
- SEKRET
- EKSKRET

EFTER KONTAKT - SYNLIGT RENE/TØRE HÆNDER

SPRIT

CREME

- LAD VIRKE 3x 20 MIN. DAGLIGT
- PLEJ DINE NAGLEBÅND

PAS PÅ DINE HÆNDER!

• FOR RENE PROCEDURER

• EFTER URENE PROCEDURER

• SYNLIGT SNAVEDE

• FUGTIGE/VÅDE

1. KØLT VAND
2. SKUM: 15 SEK.
3. SKYL
4. TØR

VÆRNEIDLER

- NÅR DU KAN BLIVE:
 - VÅD
 - BESKIDT
 - SMITTET
- RISKO for DRÅBE-SMITE
- TIL RENE PROCEDURER
- TIL URENE PROCEDURER
- RISKO for SMITE

TØJET

- ÆRMEK til ALBUEN
- LUKKET FOR TIL
- KAN VASKES 1/60°C
- BRUG ULDUNDERTØJ til at HOLDE VARMEN

JE

Husk lige forklædet!

BLESKIFT

BESKIDT OG
VÅDT VASKETØJ

PERSONLIG HYGIEJNE

Så beskytter du

- ✓ Borgerne
- ✓ Dig selv
- ✓ Din familie mod smitte

TOILETBESØG

SMITSOMME
SYGDOMME

STØTTE TIL
SPISNING

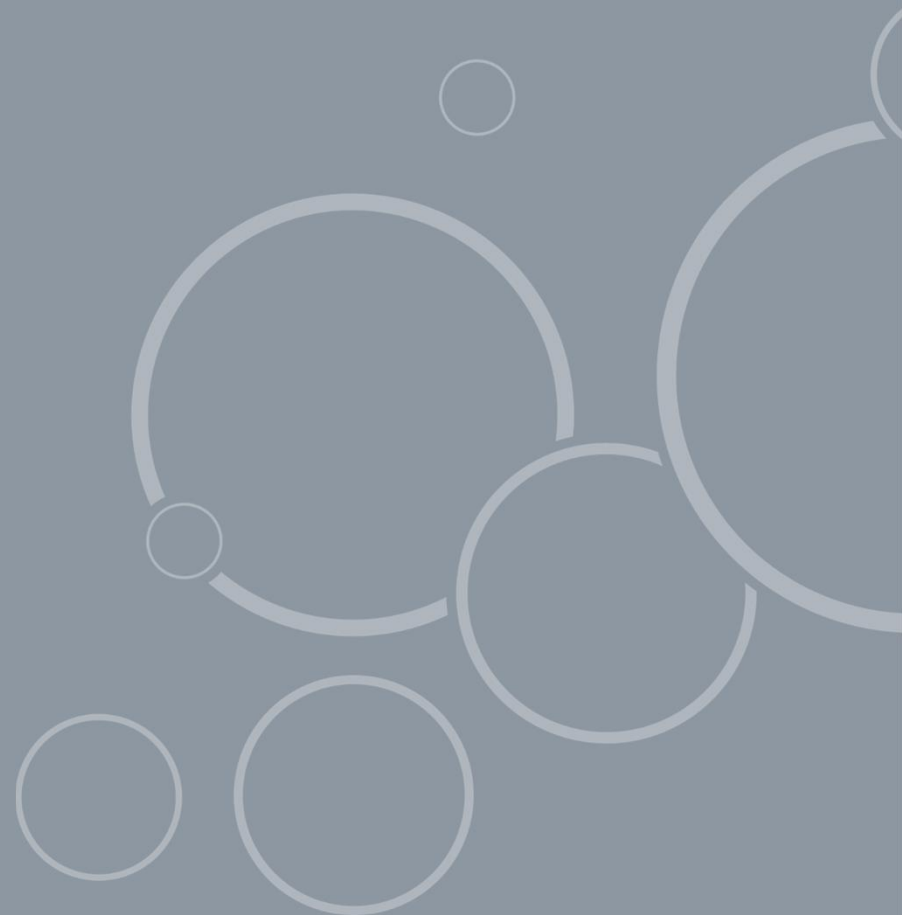
Du skal bruge
forklæde, når du
kan blive

- ✓ Våd
- ✓ Beskidt
- ✓ Smittet

DET BETYDER AT

- Personalet
 - Ved, at borgeren ikke må isoleres
 - Ved, hvilke værnemidler de skal bruge
 - Ved, hvilken form for håndhygiejne der skal anvendes
 - Ved, hvordan affald og vasketøj skal håndteres
- Borgeren
 - Oplever, at personalet gør det ens
 - Oplever, at personalet ikke er utrygge ved kontakten

Kontakt mig på
birgitte.pedersen@rn.dk

eller tlf:20779646
hvis der er noget,
du vil have uddybet